

מעשה בבן מלך שגלה ולוח השנה

מעשה בבן מלך שכעס עליו אביו וסוף שגלה מעל שולחנו וגורש מן הפלטין ומעיר המלכות. הלך בן המלך בוכה ומצטער בינות לחדרי הארמון ומסדרוניו; וכאשר עמד לצאת את שער הארמון נשא עיניו והביט אל שער המלכות התלוי בשער, זה השער אשר מונה את הדקות והשעות, לידע אימתי ועד מתי קרוא כל אדם ואדם לראות את פני המלך, ואימתי היא השעה שהמלך יוצא לראות את נתיניו. ורשם בן המלך את השעה בה יצא את שער הארמון.

היה בן המלך מוסיף והולך ברחובות העיר ומבואיה וכאשר עמד לצאת את שער העיר נשא עיניו והביט אל לוח הימים והשנים של המלכות אשר חקוק בשער העיר. זה הלוח המלכותי אשר מורה לבני העיר נתיני המלך: איזהו היום, השבוע, החודש והשנה, לידע אימתי הוא יום גינוסיא, אימתי יש לשבות ממלאכה, יום בו נוסדה המלכות ונצחה את אויביה - לקיים צווי המלך דבר יום ביומו וחודש בחודשו, מידי שנה בשנה. רשם בן המלך בפנקסו את היום, החודש והשנה בה יצא את שער העיר וגלה משולחן אביו ועיר המלכות. משהרחיק בן המלך כמו מהלך שעה משער העיר, סב על עקביו ושב אל השער והעתיק את לוח השנה המלכותי כולו וחקקו על אבן. למען אשר יזכור את כל מועדיו, לא רק יום גלותו, ויהי לו זכרון בית אב ומורה באשר ילך. למען יזכור שבן מלך הוא.

היה בן המלך סובב וגולה מכפר לכפר ומעיר לעיר, ובכל אשר פנה לא שעו אליו בני הממלכה ולא חמלו ולא חסו עליו. מקצת האנשים אשר אמנם הכירוהו, אף הם לא נשאו לו פנים, שידעו שהמלך הגלה את בנו וסברו ששוב אינו חוזר ואין אביו עוד מכירו. רק מקצת מן המקצת רחמו וחמלו עליו, ונתנו לו מאכל ומשתה במשורה וקורת גג לזמן קצוב. ובן המלך היה מונה והולך את הימים והשעות לגלותו: היום שלוש יום שגליתי מעל שולחן אבי, היום שלושה חודשים, היום שישה; שהיה סבור שלימים מספר ירצה המלך את פניו ויחזירו אליו. משראה שאין המלך שולח לו, ונקפו ימים ושנים ואין אביו נושא אליו פניו, התחיל למנות שנים ועשה יום זיכרון ומועד לגלותו והיה אומר בכל שנה בשנה: היום היא השנה כך וכך לגלותי מעל שולחן אבי, יהי רצון מלפניו שיחזירני במהרה למקומי. וברבות השנים, כשתכפו צרותיו ומאורעותיו מיד בני הממלכה, הוסיף בן המלך מועדים וימי זיכרון ללוח השנה שאיתו יצא מעיר המלכות. מקצתם לזכרון שמחותיו המעטות ורובם לצרותיו וסבלותיו.

כל אותה העת הארוכה, היה בן המלך תמה ומשתאה: היכן הם געגועי אביו? היכן הם רחמי אב על בנים? והיה מרבה בתפילה ובכיייה אולי יחונן המלך פניו וישיבהו לעירו ולארמון. ואף הוסיף בן המלך ללוח שאיתו, ימי ציפיה וחזון לקץ גלותו ושובו אל אביו, ימים אשר הכזיבו והפכו אף הם לימי זיכרון וצער. ומה גדל צערו של בן המלך כאשר שמע שממלכת אביו כבר אינה כשהייתה, ושממה עירו וננטש ארמונו. כל אותה העת הארוכה, כגודל געגועי בן המלך לשוב אל עיר המלוכה ולארמון המלך, כן גודל שטנת בני הממלכה ורעתם אליו, לשעבדו ולדכאו במחוזותיהם, לשבש דרכו חזרה לעירו, ולא ליתן להשיבה לגדולתה. והוא באחת, מרבה תפילה ותחנונים וחישובי הקצים, אימתי ישוב ויתרצה אליו אביו, אימתי יגיע קץ הימין. ולוח השנה הוסיף והוסיף ימי יגון וצער.

ויהי היום, ואין איש יודע למה אותו היום דווקא, גמל בן המלך בנפשו להניח געגועיו וצערו ולקום ולחזור אל העיר והארמון, לקומם הריסותיהם ולהשיב בס חיים. אולי יושיט לו המלך את שרביט הזהב וחיה, גם אם יבוא והוא לא קרוא אל המלך. קשה הייתה הדרך חזרה, ארוכה ומפרכת, עליות ומורדות וחתחתים. ומסוכנת, בשל בני הממלכה שראו את בן המלך חוזר אל עיר המלוכה ובקשו ליירט לו הדרך ולפגוע בו. אך בן המלך עיקש וקשה עורף היה וסוף שהגיע אל עיר המלוכה וחונן עפרה.

וחזרה המלוכה אף שלא כעבר תפארתה. בלב העיר חומה - צָרִים בְּנְאוֹהָ וּזְדִים חִילְקוּהָ - אך נשאה עיניה מסביב, הרחיבה יריעותיה, העמיקו יתידותיה ובנים חרוצים חשפו סודותיה. משקומם את שער העיר, חזר בן המלך ותלה את לוח השנה שהעתיק בצאתו לגלות ועליו נוספו כהנה וכהנה מועדים ועתים. והארמון? מקצתו חרב ומקצתו משוקם ואין איש יודע מתי יושלם. ושעון המלכות של ימים ושעות, ודקות ורגעים, עדיין מחכה לשער עליו ייתלה.

והמלך? יש אומרים שב לגור בארמון שלא הושלם, פעמים נראה ופעמים אינו נראה, לידע שאין בית המלוכה כשהיה. ויש אומרים: עדיין לא שב. אך שומרי חומות העיר וזקניה מספרים, שבוקר אחד יצא המלך אל שער העיר המחודש וראה את לוח השנה התלוי עליו – הוא לוח השנה המלכותי שהעתיק בן המלך כשיצא לגלות והוסיף עליו ימי זיכרון ומזכרת. קרא המלך לבנו ואמר: בני, לוח זה שתלית, אין הוא זכור לי כאותו שהיה. כמה וכמה מועדים נוספו עליו, מהם לצום ובכי ומהם לשמחה, ששון וגאולה. ענה בן המלך ואמר: את הנעשה אין להשיב, משהגליתני מהארמון ומהעיר, כמה משברי ים ותהפוכות ארץ עטו ירדו עלי, רבים לרעה ומעט לטובה, וחרטתים כולם בלוח. הָאֶמְחָם וְאֶמְחָם כַּעַתָּה?

ענה המלך ואמר: יפה עשית בני, צריך האדם להוסיף ללוח שנתו ולבו מועדים אשר נחרטו בתולדותיו, ואוי לו למי ששוכח עברו וקורותיו. מי שלא זוכר את עברו, גם עתיד אין לו; ומי שכופר בטובה, גם טובה אין לו; ומי ששכח סיבת גלותו, שמא תבוא לו גלות חדשה. אך בקשה לי אחת בני: אנא, אם תוכל למעט, ככל שתוכל, בימי הצום הבכי והמספד, להוסיף ולהגדיל את ימי השמחה והגאולה, ולהרבות בניין ואהבת חינוס. שהרי כבר ציוויתי ע"י זכריה הנביא שלוחי:

**כֹּה־אָמַר ה' צְבָאוֹת צוּם הַרְבִּיעִי וְצוּם הַחֲמִישִׁי וְצוּם הַשְּׁבִיעִי וְצוּם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוָה לְשָׁשׂוֹן
וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֶמְתָּ וְהַשְּׁלוֹם אָהָבוּ:**

**שנזכה לגאולה השלימה
לנחמת ציון ובניין ירושלים
מחלקי המים**